

حاشیه

ما خودمان را جهانی می‌بینیم

■ دکتر اردبیلی از حاشیه‌های محل کار جالبش می‌گوید:

■ نظر شما درباره ازدواج‌های دانشجویی چیست؟

آنان را می‌پذیرید؟

اگر مشاوره بخواهند و با ملاک‌های ما پیش بروند، می‌پذیریم. البته ازدواج‌های دانشجویی را قبول ندارم؛ هیچ کار تخصصی روی آنها صورت نمی‌گیرد. در واقع این ازدواج دانشجویی نیست جشن ازدواج دانشجویی است؛ زیرا دانشگاه انتخاب نکرده ازدواج دو نفر است که در محیطی به نام دانشگاه یکدیگر را پیدا کردند. دانشگاه فقط جشن را بر گزار می‌کند، نوعی سالن داری است.

■ چه افشاری به موسسه مراجعه کردند؟

بیشتر اعضا تحصیلکرده‌اند. ۸۶درصدشان جوانان زیر ۳۰سال هستند اما متقاضی ۵۰ساله حتی ۸۰ساله هم داریم. ۹۳درصد مراجعه‌کنندگان موسسه بالای لیسانس و هفت، هشت درصد هم زیردپلم هستند.

■ مشکل اصلی آنان چه بوده که دست به دامن موسسه شدند؟

چرا می‌گویید مشکل آنها می‌خواهند درست انتخاب کنند و برای انتخاب مناسب، کسانی در کنارشان راهنما باشند. پدران و مادران سطح ذهنی لازم را برای مشاوره ندارند و بیشتر افراد، موسسه را به دلیل کیفیت مشاوره‌اش انتخاب می‌کنند. خاتمه‌ای می‌آیند چون نمی‌خواهند فقط انتخاب شوند. اینجاحق انتخاب دارد مردان هم بعضی‌ها با خانواده‌شان مشکل دارند، بعضی‌ها می‌خواهند سطح خود را ارتقا دهند یا می‌خواهند این راه را هم امتحان کنند.

■ ملاک‌های موسسه چیست؟

سن، تحصیلات و ساختار. اگر ساختار را رعایت کردید، خوش آمدید. درباره ملاک‌ها کارمان به کلاstrی کشیده، کتک خوردیم اما سلیسم خواسته‌های شخصی نشدیم، رمز موفقیت‌مان همین بوده.

■ مثلاً؟

خانمی ۴۰ساله آمده بود. صورت جوانی داشت. می‌گفت یک مورد ۱۵ساله به من معرفی کنید. به منشی گفتم او را ثبت‌نام نکنند. نمی‌دانید چه قشقرقی به پا کرد. تمام ساکنان مجتمع خبردار شدند در ظاهر جوان بود اما به من چه؟ کلیشه‌ا که ۴۰ سال کار کرده!

■ آیا پدر فرم‌ها صداقت دارند؟

این تخصص ماست. باید صداقت‌شان را از طریق روانکاو و مشاوره پیدا کنیم. این طور نیست که فقط به گفتار فرد بسنده و اعتماد کنیم.

■ پیش آمده صادق نباشند؟ مثلاًخانه ندار،دنبوسد دارم.

احتمال دارد. در گاه می‌نویسند ولی بعد از مشاوره و دقت، بی می‌یریم این مطلب از دیدگاه خودشان دروغ نیست، آن را باور کردند، نابوی ذهنی دارند. متخصص تشخیص می‌دهد. اینجا افراد را با تحقیقات محلی صرف محک نمی‌زنیم، بلکه از خودشان به آنان می‌رسیم.

■ از دوستی‌هایشان هم می‌گویند؟

بله. آنقدر صمیمی شدیم که درباره مسایل خصوصی خود صحبت می‌کنند.

■ چند درصداشان دوستی‌های ناموفق داشتند؟

وارد این سالن نمی‌شویم چون حرم خصوصی مردم است. ■ کسانی که کوله‌باری از دوستی‌های ناموفق دارد، آسیب‌های آن را به ازدواج‌ش منتقل می‌کند و بر کیفیت کار‌تان موثر است! نگاهان امنیتی است. اینجا مشاوره و کمک مهم است نه جست‌وجو در راه‌های مردم.

■ نگاه امنیتی نیست از دید روانشناسی می‌گویم. کسی که به دلیل دوستی‌های متعدد به جنس مخالف بدبین است، چگونه می‌تواند به انتخاب درست برسد؟
اولا جنس مکمل، نه جنس مخالف در ابتدا سعی می‌کنیم باورهای فرد را درک کنیم بعد به مرور زمان باورهای خود را به او القا می‌کنیم. اگر پذیرفت بسبم‌الله وگرنه نمی‌توانیم عضویت او را در موسسه بپذیریم.

■ نهادهایی با شما همکاری دارند؟
خیر. زمانی سازمان ملی جوانان خواست الگوی ما را ملی کند اما عنایت و تشویقش در حد حرف بود.

■ خودتان گفتید نمی‌خواهید زیربلیت کسی بروید! حداقل پیشنهاد بدهند، بگویم نه! حتی پیشنهاد نمی‌دهند دل‌مان خوش باشد. ما هنوز برای درآمد‌ها و هزینه‌ها مشکل داریم. به وزارت ارشاد گفتیم اگر طرح موسسه اشکال ندارد، کمک کنید ترویج پیدا کند. به شهرداری گفتم اجازه دهید در بزرگ‌راه‌ها تابلو بزنیم، مرتب امروز و فردا کردند. شکستن تابلو در دسر دارد، نمی‌خواهند آزار ببینند؛ زندگی راحت خود را دارند. فقط می‌گویند ۱۵میلیون جوان ازدواج نکرده‌اند. خب کاری کنید. من حرف‌زدن خسته و وارد عمل شدم. به برخی مسؤولان گفتم اگر این الگو قابل اشاعه است آماده‌ام به مراکز ذی‌ربط آموزش بدهیم ولی فقط حرف، سرودا و...

■ انگیزه شما برای ادامه چیست؟

این کار را سازماندهی ساختار خانواده در جهان می‌دانم. خانواده در حال فروپاشی است. امیدوارم بتوانم به خانواده‌ها کمک‌های جهانی دهم. اگر اسلامی هستیم و الگوی خوبی داریم باید به جهان ارائه کنیم.

■ آرمان بزرگی است!

کلان و جهانی فکر می‌کنم که حداقل در سطح کشور تحقق یابد.

■ جایگاه خود را چگونه می‌بینید؟

خودم را جهانی می‌بینم.

■ مطمئن هستید؟

من به خبرگزاری‌ها گفتم من هستم؟! همه خبرگزاری‌ها و مطبوعات جهان مرا می‌شناسند. آنها مرا پیدا کردند. شما چگونه مرا پیدا کردید؟ راسله‌ها به هم می‌گویند. الجزیره فیلم مستند موسسه را پخش کرده، داریم رشد می‌کنیم و منتشر می‌شویم فقط این انتشار کند است. اگر ۱۰سال فعالیت کنیم همه چیز جیان می‌شود.

روحانی‌ای که می‌خواهد الگویی ارایه دهد که طلاق را به صفر برساند

اینجا بنگاه نیست، مرکز همسریابی رهگیری‌کننده و پیگیر است

ستاره جاوید

«ازدواج مثل هندوانه نشکسته است» اما انگار این حرف‌های بیش نیست. تفاهم اتفاقی نیست؛ برای داشتنش باید رنج کشید، ترس از نبود تفاهم اخلاقی، عاطفی و جنسی سبب شده جوانان به آسانی تن به ازدواج ندهند. کسانی که از فصل‌های بی‌حاصل دوستی‌های مکرر می‌آیند یافتن همسر ایده‌آل را دست‌نیافتنی می‌بینند. برخی به والدین می‌آویزند، برخی خودشان انتخاب می‌کنند و برای این انتخاب به هر دری می‌سایند. پایگاه‌های اینترنتی همسریابی یکی از این درهاست. دکتر جعفر اردبیلی، بنیان‌گذار «موسسه فرهنگی – بین‌المللی خانواده امین» می‌گوید: بیشتر این پایگاه‌ها دوست‌یاب هستند نه همسر‌یاب. او موسسه همسر‌یابی‌اش را با روش مبتکرانه‌ای که ابداع کرده، اداره می‌کند و مدعی است با این روش سرانجام هیچ ازدواجی، طلاق نیست. اردبیلی که دکتری فلسفه دارد و به استادی دانشگاه هامبورگ منصوب شده با اطمینان می‌گوید: پیگیری و رهگیری سبب شده در دنیا کتب باشیم. در «خانواده امین» ما مشکل مشاور، زن و مرد در شکل‌گیری ازدواج سهیم هستند. او تأکید می‌کند هدف ما ثبت ازدواج نیست بلکه پیگیری از ازدواج ناکارآمد است. در کارنامه این روحانی سه هزار ازدواج موفق ثبت شده و طلاقى دیده نمی‌شود.

چهار تا هشت سال اختلاف سن کم‌خطر است. بین ۴۵–۴۰ حاقلق و حداکثر دو سال فاصله و از ۴۵ به بعد، فاصله سنی مطرح نبود. البته این قانون ثابت و مطلق نیست، اگر آمار جدید تغییر کند موسسه تابع آن است.

■ نقش تحصیلات چه‌می‌شود؟

دالان دیگر ما رده تحصیلی است. به خانم لیسانس فقط مودهای فوق‌دپلم، لیسانس و فوق‌لیسانس معرفی می‌کنیم. معمولاً یک رده تحصیلی مشکل‌ساز نیست، چون مرد سعی می‌کند خود را برساند اما در اختلاف‌های بیش از یک سطح، مرد احساس خستگی می‌کند. در شاخص تحصیلات اختلاف در سطح، یک‌درصد احتمال طلاق را افزایش داده اما اختلاف دو سطح، ۵۰درصد ریسک طلاق را بالا برده است.

■ مکانیسم انتخاب برای هر فرد چگونه‌است؟

در مرحله اول، فرم‌های اولیه را بدون عکس و نشانی در اختیار متقاضی می‌گذاریم که انتخاب کند. سپس مشاور مناسب با وضعیت شاخص پرونده‌ها را با عکس ارائه می‌دهد، اگر مناسب هم نبوندد مانع انتخاب‌شان می‌شویم. اگر نتوانستیم آنها را متقاعد کنیم که به هم نمی‌خورند با خانواده‌هایشان تماس می‌گیریم و اینجاست که نقش فعال مشاور تأیث می‌شود. موسسه مداوم پیگیری می‌کند.

■ ازدواجی بدون تأیید موسسه انجام‌شده؟
در کل تا ربع ۱۲ساله فعالیت‌ها سه مورد قانع نشدند

که مناسب هم نیستند. فشار آوردند همدیگر را می‌خواهیم؛ گفتیم ما مسوول نیستیم بروید خارج از موسسه ازدواج کنید بعد از طلاق آمدند گفتند حق با موسسه بود. وقتی از قوانین موسسه تبعیت نکردند،

مسئولیت را به خودشان واگذار و از عضویت خارج کردیم. این سه مورد طلاق ما نبود. طلاق خوشان بود.

■ ازدواج‌های شما اصلا طلاق نداشته؟
خیر. تقریباً سه‌هزار ازدواج به همت موسسه انجام شده و هیچ‌یک طلاق نگرفتند. تعداد ازدواج‌های موسسه متوسط هفته‌ای یک یا دو و گاهی بیشتر است.

■ ملاک متقاضیان موسسه برای انتخاب همسر چیست؟
در ایران ملاک‌ها ذهنای است و مطلق نیست. هر کس تعریف شخصی دارد. مردان بیشتر زیبایی صورت و زنان هم تناسب اندام، درآمد و پرستیژ اجتماعی موردنظرشان است.

■ موسسه افراد را با ملاک‌های بی‌ثبات‌شان می‌پذیرد؟
بله. هر کس ملاک خود را دارد. همان اول نمی‌گوییم اول مجانی بوده؛ درست است ولی اجازه همین واحد ماهله ۸هزار تومان است. خیران هم تا حدودی همراه می‌شوند. کسانی هم که دنبال سود هستند خود را درگیر نمی‌کنند چون زحمتی که می‌کشیم در مقابل مبلغی که می‌گیریم، هیچ است. پس باید از نظر مالی خودکفا شویم و این بر عهده مراجعه‌کنندگان است. پاشنه آشیل چنین موسسه‌هایی مشکل مالی است. اگر مشکل حل شود، دیگران بهتر از من موسسه را اداره می‌کنند.

کسی که خانواده‌اش را وارد کار کرده، عاشقش این کار است. همسر هم‌کارم است و این برای من و مراجعه‌کننده بسیار اطمینان‌بخش است. چند درصد آدم‌ها به موسسه‌های همسر‌یابی با گمان خوش نگاه می‌کنند؟ یک خطا می‌تواند بنیاد ۱۲ساله موسسه را دچار خطر کند. در جامعه ما خطا یا نگاه منفی سریع منتشر می‌شود ولی نگاه مثبت خیر.

حتی اگر ۱۰ ازدواج در این ۱۲سال شکل گرفته و به مشکل برخوردده باشد به جامعه خدمت کرد یا خیر؟ خانواده‌ها داریم ازدواج کردند صاحب فرزند شدند و برای تولد فرزند دوم هم برای مشاوره می‌آیند. آنان را رها نکردیم، با ما هستند و ارتباط‌شان صمیمی‌تر شده و برایشان نقش پدر دوم را دارم.

نگاه

جای خالی هویت ملی در معماری نماهای شهری

مهدی معمارزاده*

■ روند شکل‌گیری نماهای فعلی بافت مرکزی اکثر شهرهای ایران، هم‌زمان با تحولات صورت گرفته در تهران، به ویژه دوره پهلوی اول است که در این دوره ساختار سیاسی، اجتماعی و اقتصادی کشور متحول می‌شود.

تهران در آغاز سلطنت پهلوی به همان صورت اواخر عهد قاجار باقی مانده بود. با شروع دوره پهلوی تحولات گسترده‌ای در تهران به وجود آمد و ساختارهای موجود حاکم بر جامعه تحت‌تأثیر این دگرگونی‌ها، قرار گرفت. پیدایش و گسترش نهادهای جدید شهری و تشکیلات اداری، نیازمند ایجاد ساختمان‌هایی در سطح کشور، به ویژه پایتخت بود. ورود اتومبیل، هر چند قبل از این دوره باعث تغییرات اندکی در شهر ناصری شد اما در این دوره تأثیر اساسی در شکل توسعه شهر گذاشت. شهر از هر سو شروع به گسترش کرد ولی دامنه آن، محدود به حصار ناصری باقی ماند و در پی ساخت‌وسازهای روزافزون، تخریب حصار ناصری از سال ۱۳۱۱ شمسی آغاز شد و تا سال ۱۳۱۶ ادامه یافت. در این میان برخی از محله‌های قدیمی نیز تخریب و ساختمان‌های مورد نیاز دولتی درون محدوده قدیمی آنها احداث شد. این دگرگونی‌ها با نظارت یک تشکیلات اداری به نام بلدیه که در سال ۱۲۹۸ شمس تأسیس شده بود، انجام می‌شد.

در این دوره اغلب ساخت‌وسازها به سمت شمال شهر تهران کشانیده شد و در امتداد خیابان‌های سعدی، لاله‌زار، فردوسی و... ادامه پیدا کرد. این اتفاق را باید از مهم‌ترین فعالیت‌های شهرسازی دوره پهلوی دانست که با احداث خیابان‌های جدید تعریض و گسترش خیابان‌های فرعی و اصلی شهر دوره قاجار و احداث بناهای فرهنگی، دولتی و میدان‌های جدید همراه بود.

در این دوره ضمن ادامه شیوه معماری اواخر قاجار و شیوه نئوکلاسیک غربی سبک‌های دیگری که تحت‌تأثیر جنبش هنر نو غرب بودند، توسط مهندسان خارجی مقیم کشور و دانشجویان ایرانی فراغ‌التحصیل از دانشگاه‌های اروپا پدیدار شدند. ساختمان‌های این مقطع زمانی نیز هم اکنون در میان بافت مرکزی شهر تهران واقع شده‌اند و با اینکه هماهنگی با معماری ایرانی ندارند اما از ترکیبی بسیار استوار و زیبا برخوردارند و نمونه‌هایی باارزش از ظهور معماری مدرن در ایران محسوب می‌شوند.

همچنین در این دوره فعالیت‌هایی به منظور ایجاد سبکی که معرف معماری ایرانی باشد، انجام شد و حاصل این اقدامات، ظهور شیوه‌ای بود که در آن با به‌کارگیری، طرح و خطوطی برگرفته از معماری هخامنشی و عناصر برجسته آن و در مواردی به کار بردن دوره‌های تیزدار و تزئینات کشنی کاری و مقرنس کاری در مجموع ترکیبی باشکوه ایجاد کردند. ساختمان بانکملی، شهرپانی، اداره پست و دبیرستان انوشیروان، فیروز بهرام همه دستاورده این سبک هستند که به نام «سبک ملی» از آن یاد می‌شود. هم‌زمان با کارهای عمرانی و خیابان‌کشی‌های دوره پهلوی اول، ریزبسازی نماهای شهری نیز مورد توجه قرار گرفت و توسط بلدیه قوامی و مقرانی در این مورد وضع شد. در سال ۱۳۰۷ شمسی بلدیه تهران دستورالعملی را در مورد تعویض در مغازه‌ها و جایگزینی آن با درهای شیشه‌دار صادر کرد و در سال ۱۳۰۸ شمسی نیز نخستین مقررات در مورد نماسازی بعضی از خیابان‌های تعریض شده به ساکنان حاشیه‌ای این خیابان اعلام شد که براساس آن مالکان موظف بودند تا دیوارها و بناهای یک طبقه را تا ارتفاع سه‌متر و بنای دو طبقه را ۸/۵ متر بیشتر، بالا نیاورند. اما ناهماهنگی‌های موجود بین ارگان‌های مهسو تاکنون باعث وارد آمدن خسارت‌های فراوانی به بناها و بافت‌های تاریخی شده‌است که این آسیب‌ها همچنان ادامه دارد. وقت آن رسیده که مسؤولان شهری، هر چه سریع‌تر برای حفظ آثار باقیمانده اقدامات موثری انجام دهند زیرا اگر وضعیت فعلی ادامه یابد تا چند سال آینده هیچ اثری از بافت‌های تاریخی، یعنی هویت شهرها، باقی نمی‌ماند. بافت تاریخی به ظاهر در تملک افراد است ولی یک بافت مجموعه‌ای فرهنگی است و به شمول ارزش‌های تاریخی جامعه می‌شود که از آن میان معماری تجسم یافته است تا این فرهنگ را به بااضمحلال فرهنگ جامعه‌است.

بدنه‌های شکل گرفته در خیابان‌های مرکزی شهرهای بزرگ، حاصل تجربه‌هایی است که سینه به سینه از معماری گذشته این سرزمین به ما رسیده است و بر ماست که این ارزش‌ها را حمایت و حفظ کنیم. در کلان‌شهر تهران که دهها کیلومتر مربع به منظور جلوگیری از شکل‌گیری بناهای نامنجان، طرحی به مرحله اجرا در آید که سازندگان و مالکان بدنه‌های شهری مکلف به ساخت بدنه‌هایی موزون و زیبا یا بهره‌گیری از اصول معماری اصیل شوند. * کارشناس ارشد مرمت و حفاظت بناها و بافت‌های تاریخی